

Αρ. Πρωτ. 29.498
Αθήνα, 20 Νοεμβρίου 2020

Προς: Υπουργό Προστασίας του Πολίτη κ. Μιχάλη Χρυσοχοϊδη
Κοινοποίηση: Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο, Ιατρικό Σύλλογο Αθηνών

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Ως επιστημονικός φορέας του οποίου τα μέλη -αναισθησιολόγοι, εντατικολόγοι κι άλλων ειδικοτήτων γιατροί και λειτουργοί υγείας- πολεμούν στην πρώτη γραμμή κατά της πανδημίας covid 19, θα θέλαμε να κρούσουμε τον κώδωνα του κινδύνου για πρακτικές των αστυνομικών δυνάμεων που θέτουν σε κίνδυνο το αγαθό της δημόσιας υγείας.

Με αφορμή τις επιχειρησιακές δράσεις της αστυνομίας για έλεγχο ταραχών κατά τη διάρκεια δημόσιων συναθροίσεων, που εφαρμόστηκαν κατά τη διάρκεια των συγκεντρώσεων για τον εορτασμό του Πολυτεχνείου στις 17 Νοεμβρίου 2020 στη χώρα μας, οφείλουμε να θέσουμε υπ'όψιν σας τα παρακάτω:

Δεδομένου ότι ο Covid-19 εξαπλώνεται μέσω σταγονιδίων σιέλου ή βλέννας, η χρήση δακρυγόνων με τον βήχα, τα δάκρυα, την παραγωγή σιέλου και την εκροή βλέννας που προκαλεί, πολλαπλασιάζει τη μετάδοσή του ιού. Παράλληλα, οι χημικές ουσίες που περιέχουν τα δακρυγόνα, ερεθίζουν τη μύτη, το στόμα και τους πνεύμονες προκαλώντας φλεγμονή, η οποία ενδέχεται να αποδυναμώσει την ικανότητα του ανθρώπινου οργανισμού να αντιστέκεται στη μόλυνση. Επιστημονικές έρευνες έχουν τεκμηριώσει ερεθισμό και βλάβες στους πνεύμονες μετά από έκθεση σε υψηλές ποσότητες δακρυγόνων, υψηλότερο κίνδυνο προσβολής από αναπνευστικές ασθένειες, όπως η γρίπη και η πνευμονία ενώ έχουν αναφερθεί και αποβολές εμβρύων. Είναι εξάλλου γνωστό πως τα δακρυγόνα μπορούν να αποβούν θανατηφόρα για τους ηλικιωμένους και τα άτομα με υποκείμενα νοσήματα, όπως το άσθμα.¹

Υπενθυμίζουμε ότι η Ένωση Ελλήνων Χημικών έχει προειδοποιήσει για τα δακρυγόνα που είναι σε χρήση στη χώρα μας. Ο φορέας, ο οποίος αποτελεί σύμβουλο του Κράτους, έχει τονίσει ότι η επικινδυνότητα της ουσίας CS (ορθο-χλωροβενζιλιδινομαλονιτρίλιο) που περιέχεται στα δακρυγόνα ανάγκασε τον ΟΗΕ, λόγω της χρήσης της στον πόλεμο του Βιετνάμ, να καταλήξει στην απαγόρευσή της μέσω του Πρωτοκόλλου της Γενεύης και της Σύμβασης του Παρισιού, η οποία έχει κυρωθεί και από την Ελλάδα. Παράλληλα η Ένωση έχει τονίσει ότι "οι επιπτώσεις δεν περιορίζονται στο σημείο εφαρμογής και χρήσης και στους δεχόμενους τη ρίψη εμπλεκόμενους. Η χρήση σε

¹ <https://www.theguardian.com/us-news/2020/jun/06/teargas-coronavirus-george-floyd-protests>

αστικές περιοχές που χαρακτηρίζονται από κλειστά «μικροπεριβάλλοντα»- micro environments, προκαλεί τη συσσώρευση των παραπάνω τοξικών χημικών ουσιών στο ευρύτερο αστικό πολεοδομικό συγκρότημα. Οι επιπτώσεις των τοξικών αυτών ενώσεων στις αποκαλούμενες «ευαίσθητες» ομάδες πληθυσμού, μπορεί να γίνουν πολύ σοβαρές. Όλα αυτά τα αναφέρουμε ώστε να γίνει αντιληπτή η επίπτωση που έχει μια χρήση ενός μέσου για τη γρήγορη απομάκρυνση συνωστισμένου πλήθους, επίπτωση που υποβαθμίζει σοβαρά την ποιότητα ζωής για πολλούς πολίτες είτε είναι στη δραστική ακτίνα είτε στην ευρύτερη περιοχή².

Σύμφωνα με την ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία (ενδεικτικά οδηγία (ΕΕ) 2019/514) ως παράγοντες ελέγχου ταραχών νοούνται οι ουσίες οι οποίες, υπό τις αναμενόμενες συνθήκες χρήσης για τον έλεγχο ταραχών, προκαλούν ταχέως στους ανθρώπους ερεθισμό των αισθητηρίων οργάνων ή σωματικά αποτελέσματα που τους θέτουν εκτός δράσης και που εξαφανίζονται γρήγορα μετά την παύση της έκθεσης (τα δακρυγόνα αέρια είναι υποκατηγορία των “παραγόντων ελέγχου ταραχών”). Επομένως σε περίπτωση που τα σωματικά αποτελέσματα δεν εξαφανίζονται γρήγορα, όπως στις περιπτώσεις που αναφερόμαστε, η σωματική βλάβη που προκαλείται με τη μορφή της βλάβης της υγείας θα πρέπει να διερευνάται αν οφείλεται σε χρήση μη επιτρεπομένων ουσιών (δηλ ουσιών μετά τη χρήση των οποίων δεν εξαφανίζεται η δράση τους γρήγορα μετά την παύση της έκθεσης) ή αν η χρήση επιτρεπομένων μεν ουσιών γίνεται κατά τέτοιο τρόπο και σε τέτοια ποσότητα που η δράση της διαρκεί πέραν του επιτρεπομένου ορίου που θέτει η νομοθεσία, οπότε η προκαλούμενη σωματική βλάβη και στις δύο περιπτώσεις καθίσταται μη δικαιολογημένη. Επειδή η πρόκληση βλάβης της υγείας σε τέτοια περίπτωση είναι απόρροια πράξεων αστυνομικών υπαλλήλων – δημοσίων οργάνων, θα πρέπει να ερευνηθούν οι σχετικές αναφορές και καταγγελίες από το αρμόδιο τμήμα και να εκδοθούν οι απαραίτητες οδηγίες. Ιδίως θα πρέπει να ερευνηθεί εάν τηρείται η ευρωπαϊκή νομοθεσία που έχει εκδοθεί στον τομέα αυτό, όπου ρητώς περιγράφονται οι επιτρεπόμενες ουσίες και η χρήση αυτών. Οφείλουμε επίσης να επισημάνουμε ότι, παρά τις αντίθετες προβλέψεις στο νόμο και την ευρωπαϊκή νομοθεσία, η επίδραση των χρησιμοποιούμενων ουσιών στην αναπνευστική λειτουργία, ειδικά σε ευαίσθητες ομάδες, συχνά συνεχίζεται για αρκετό χρόνο και μετά την απομάκρυνση του ατόμου από το σημείο της έκθεσης.

Εκτός της χρήσης των δακρυγόνων εφιστούμε επίσης την προσοχή σας στην αυστηρή τήρηση των επιστημονικών πρωτοκόλλων κατά τις επιχειρήσεις των σωμάτων διατήρησης της δημόσιας τάξης, όπως και κατά τη μεταφορά αλλά και την κράτηση των προσώπων που συλλαμβάνονται.

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Οι σχετικές επιστολές επιστημονικών φορέων που είχαν παραλήπτες προκατόχους σας αλλά και πρώην πρωθυπουργούς είχαν ως αποτέλεσμα δεσμεύσεις για εξάλειψη της χρήσης των συγκεκριμένων χημικών σε ευρείας κλίμακας επιχειρήσεις, οι οποίες όμως δεσμεύσεις παρέμειναν ανενεργείς !

Παρακαλούμε κι ελπίζουμε τώρα που οι πανδημία στη χώρα μας είναι άκρως απειλητική για τη δημόσια υγεία, τώρα που οι συνάδελφοί μας σε όλη τη χώρα δίνουν μια τεράστια κι εξαντλητική μάχη, εσείς να λάβετε σοβαρά υπόψη τα παραπάνω και να σταθείτε στο πλευρό μας, προβαίνοντας

2 <https://www.eex.gr/news/deltia-tupou/2205-epistoli-tis-enosis-ellinon-ximikon-pros-ton-prothupourgo-gia-ti-xrisi-dakrugonon>

στην λήψη των αναγκαίων αποφάσεων. Σημειώνουμε ότι υπό την απειλή της πανδημίας covid 19, αξιωματούχοι σε πόλεις των ΗΠΑ συμφώνησαν να περιορίσουν τη χρήση των δακρυγόνων.

Με εκτίμηση

Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου της ΠΑΡΗ.ΣΥ.Α.

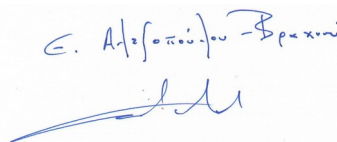
Η Πρόεδρος

Αθηνά Βαδαλούκα, MD, PhD, FIPP

Αναπλ. Καθ. Αναισθησιολογίας, Θεραπείας Πόνου και Παρηγορικής Φροντίδας
Πρόεδρος Ελληνικής Εταιρίας Θεραπείας Πόνου & Παρηγορικής Φροντίδας - ΠΑΡΗ.ΣΥ.Α.
Πρόεδρος Ευρωπαϊκής Συνομοσπονδίας κατά του Πόνου (EuLAP)
π. Πρόεδρος Ευρωπαϊκής Εταιρίας Περιτομικής Αναισθησίας (ESRA)
π. Πρόεδρος Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Παγκόσμιου Ινστιτούτου Πόνου (WIP)

Η Γεν. Γραμματέας

Ευνομία Αλεξοπούλου – Βραχνού
Αναισθησιολόγος

π. Διευθύντρια Αναισθησιολογικής Κλινικής
και Ιατρείου Πόνου και Παρηγορικής Φροντίδας «Αγ. Σάββας»

Ελληνική Εταιρία Θεραπείας Πόνου
και Παρηγορικής Φροντίδας

Διοικητικό Συμβούλιο:

Πρόεδρος: Αθηνά Βαδαλούκα

Αντιπρόεδρος: Ιωάννα Σιαφάκα

Γεν. Γραμματέας: Ευνομία Αλεξοπούλου – Βραχνού

Ταμίας: Μαρία Κοκολάκη

Μέλη: Σουζάνα Ανισογλου, Φανή Κρεμαστινού, Νικολέτα Μπερναλή, Γιάννης Μπερδούσης, Γιάννης Χρονάκης

ΠΑΡΗ.ΣΥ.Α.

Κ. Σρολένσκι 5

114 72 Αθήνα

Τηλ. 2106457878

Fax. 2103610488

info@grpalliative.gr

www.grpalliative.gr